

Hendur & Hugflog 1999

Listhandverk & heimavirking

Hugskotini fáa eg í lastbilinum

Hóast tað ikki eru so nógv ár síðani Hallfríð byrjaði at seyma av álvara, so er hon so bitin av seymingini, at hon kann sita til langt út á næturnar við sínum ítrivi, sum er kent bæði í Føroyum og uttanlands

Sveinur Tróndarson

Ein av teimum, sum hevur verið við á báðum undanfarnu framsýningunum, og sum eisini er við í ár, er Hallfríð Isaksen úr Vestmanna.

Hallfríð ger veggjateppir, og hon hevur eftir sera stuttari tíð fingið eitt sera gott umdóm - bæði her á landi og eisini uttanfyri landoddarnar.

Men orsøkin er kanska ikki so torskild tá til stykkis kemur. Motivini hon brúkar eru sera fjølbroytt, og so ger hon sum oftast bara eitt eintak av hvørjum.

Tað er ikki ætlanin, at ein kundi, sum keypir frá mær, skal siggja »somu« mynd inni hjá grannanum eisini, sigur Hallfríð.

Eitt skilagott argument, sum kundarnir uttan iva fegnast um.

Havi altíð seyma

Men hvaðani kemur so hugurin fyri seymingini - og handaverkinum.

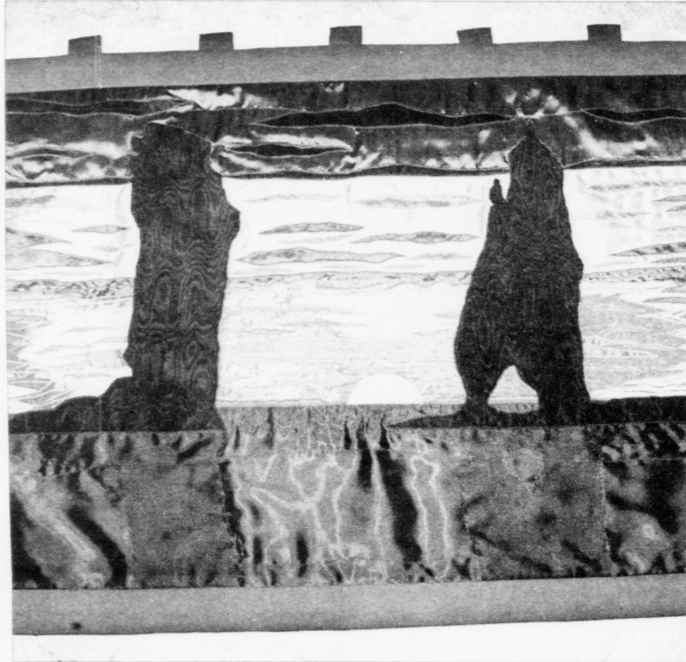
Henda spurningin settu við Hallfríð.

– Eg haldi, at eg altíð havi havt hug at seyma, og tá hugurin er til staða, tá er tað torført at lata vera.

Men hevur tú so fingist hetta slagi av seyming í loyndum í nógv ár?

– Nei. Tá eg byrjaði var tað mest til egna nýtslu, og til vinkonur. Eg havi seymað grýklaklæði og brúðarkjól, so eg havi gjørt eitt sindur av hvørjum. Men nær byrjaði so hugurin fyri t. d. at gera veggjateppi?

– Eg haldi, at tað byrjaði fyri um fyra árum síðani. Eg fékk hug at royna okkurt

Risin og Kellingin í útgávuni hjá Hallfríð Isaksen. Myndin stendur einki aftanfyrri málaðu útgávnar av kendu drangunum

annað enn tað, sum eg altíð havi gjørt og tí fór eg undir hetta, sigur Hallfríð.

Ótrúliga spennandi

Hon dylur ikki fyri, at hon av álvara er bitin av at seyma veggjateppi. Hon brúkar alla frittíð framman fyri seymimaskinuni, og so eitt sindur til hondbólt, men tað er nú heldur ikki so løg-ið, tá hugsað verður um, at hon býr í Vestmanna!

– Tá tú fert í holt við nak-

að sum hetta, so er »vand-in«, at tú verður bitin av tí, og tað eri eg eisini. Eisini tá eg eri til arbeiðis, sigur Hallfríð smilandi.

Men tað bílar kanska ikki so nógv kortini, tí Hallfríð er sín egni arbeiðsgevari, so at siga.

Saman við manninum hevur hon tveir lastbilar, og tá brúk er fyri báðum bilunum, setir hon seg við ratta á øðrum teirra.

Tað er kanska ikki tað ein

knýtir mest at handaverki?

– Tað er eisini hvort sít. Tað er mitt arbeiðið, meðan hetta er eitt frittíðarítriv, men tað er ikki so sjáldan, at eg fái hugskot til seymingina, meðan eg koyri. So skundi eg mær at festa tæy á blokk-in, sum eg altíð havi við mær í bilinum, sigur Hallfríð.

Torført at seta pris á

Sum sagt er hevur Hallfríð verið við síðani byrjað varð

við hesum slagnum av framsýningunum fyri tveimum árum síðani.

Men kortini hevur hon eitt sindur torført við at seta pris á tað sum hon ger.

– Tað er so ótrúliga ringt. Eg havi torført við at krevja nógvir pengar fyri tað sum eg geri, tí eg eri sjálvlærð, og tí tori eg illa at seta pris á, sigur Hallfríð.

Men er tað ikki tá ein vandi fyri, at tú selir tað tú gert við ov lítillum vinningi?

– Tað kann gott vera, men eg dugi bara so illa at meta um hvat tað skal kosta. Tað er ógvuliga torført.

Hvøði tað kanska hjálpt, um tit, sum takast við handaverk høvdu fingið eina ella aðra gleiðing í prisáseting?

– Tað er ikki óhugsandi. Eg haldi, at fleiri okkara hava tað á sama hátt. Vit gera voruna, og vita hvussu nógv tað vit brúka til hvørt einstakt stykki, men eg haldi, at vit tora ikki at seta »rætta« prisin á...

Hvussu nógv tað brúkar tú til eitt veggjateppi, um vit taka okkurt dømi?

– Onkuntíð upp í hálvan annan mánað. Tað er ógilega drúgt at arbeiða við, tí tað er so nógv, sum skal fáast frá hondini. Men prisurin er í mongum førum bara fyri tilfari og slit av maskinuni, sigur Hallfríð smilandi.

Gongur strúk-andi at selja

Teppiini, sum Hallfríð hevur við hús, og sum vera við á framsýningini eru um at vera líðuge. Motivini eru sera ymisk.

Frá stórum, sera litrikum »grýluskortum« til náttúru-myndir, sum meira eru á

stødd við málningar.

Men felags fyri tæy ól, at tæy eru framúr vøkur.

I stovuni í teimum elli-gomlu húsunum úti á Váli-num hongur eitt teppi við mynd av Risanum og Kellingini, og í ytru stovuni hongur eitt - fyri hana - meira heimligt motiv, nevniliga Heygadrangur.

Og tað gongur eisini framúr væl at selja.

– Ja, tibeitur. Eg havi ongantið havt trupulleikar at selja tað, sum eg havi gjørt, sigur Hallfríð.

Hvaðani eru kundarnir. Eru tað føroyingar, sum keypa mest, útlendingar ella selir tú kanska líka nógv til báðar kundabólkarnar?

– Tað má vera á leið helvt um helvt, haldi eg. Tað koma nógvir útlendingar til hesar framsýningar og teir halda seg ikki aftur at keypa, sigur Hallfríð.

Annars greiðir hon frá, at hon fær fleiri bileggingar. Tað kemur meiri enn so fyri, at fólk kemur at hugsa um hana drúgva tíð eftir eina framsýning, og so ringja tæy til hana við bilegging.

– Ein islendsk kona, skuldi hava eitt veggjateppi, men tá motivði, sum hon vildi hava var selt, bilegði hon eitt, sum eg slapp at gera og senda henni eftir at hon var farin aftur til Íslands, greiðir Hallfríð frá.

Og dāman hevur eftir øllum at døma verið væl nøgd við tenastuna og við teppi, tí nakrar dagar eftir at hon hevði fingið teppið, fekk Hallfríð eitt takkarkort í postinum. Og slíkt fíovar tá ein er nýggjur í »bransjuni«

Lukka fatti fingrabeinini!

Jóhan Hendrik W. Poulsen

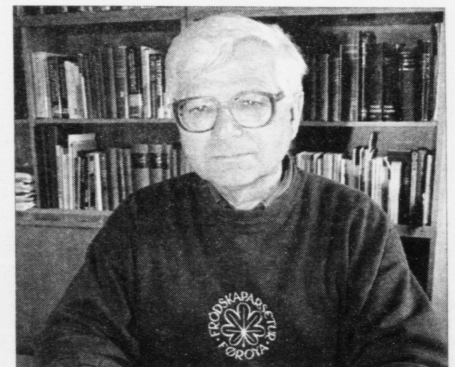
Ikki er sørt, at eg kenni til øvund, tá ið eg siggi konu sita við stokkum. Hugsi við mær, at við hesum handaverki sínum kann hon gera lít upp í høgan aldur sær og sín-um til gagns og gleði. Øðrvísi er við flestum okkara av kallkyni. Fáur man nú longur sita um kvöldarnar við knívi í hond og telja eitt nú rívtindar, nú ið tær fáu rívir, ið siggjast á bønnum í hoyna, hava plasthøvd stoypt í verksmiðjum í útlandum. Tann tíð er farin, tá ið hvør maður evnaði sær amboð síni

til, uttan eyðvitað egg-jørnini, sum eldsmiðurin í bygdini smíðaði eftir umbøn. »Betri er gólvskit-urin enn beinkjarstrekki-arin«, varð tikið til - telgisþónirir, ið sløddust um gólvið, vóru hentir at kyka við, men frá honum, ið letaðist á beinkinum, fekkst einki! Men tibeitur eru teir ikki so fáir enn, ið hava sær til tíðarstyttingar at gera ymsar lutir bæði til nýttu og prýðis, og tí gera sítt til at varðveita og menna gamalt niðurarvað hegni frá forfedrunum. Sagt varð um tann, sum dugdi at gera leyp, at hann var eisini førur fyri at smíða hús. Og sum kunn-

ugt hava konufólkini aldri slept endanum, men virka enn sum fyrr bæði við stokkum og í vevi pløgg úr ullini, okkara dýrmæta tilfari, sum tó nú tíværri sigst ikki at vera so høgt í metum sum áður. Tað sæst eina skilligast av allari lesullini, ið sløðist um hagarnar hesa tíðina, okkum til skammar og tjóðfuglinum til bága og ólivis.

Hendurnar, hesi eiggiliga amboð, vit hava frá skaparans hond, biðja nýta seg, og tibeitur eru tæy enn mong, ið við hegni og hug-flogi fylgja tí kalli. Tað sæst eitt nú av øllum tí, ið henda framsýning hevur at bjóða fram. Mentan er eitt

lykilorð nú á døgum, og tá verður eina helst hugsað um hugtøk sum bókmentir, tonlist, myndlist og annað tilfikt, og tað er alt gott og væl, men í teirri umrøðu er ikki at gloyma tað, sum eg havi hug at kalla verkment-an. Tað er eitt nú handverk við rót í síðarvið okkara, sum mangt tykist vera í vanda fyri at detta niður-fyri, tí tað er illa fært fyri at kappast við íðnaðargjörðar innfluttar vørur, ið mangan eru so nógv bilig-ari í prisi. Teimum, ið ráða fyri borgum, átti at verið kær skylda at stutt og styðja-ð alt tilfikt yrki, so at tað ikki datt fyri bakka, men kundi menst til at gjörst

drúgt íkast í landsbúskap okkara. Mær er eina fremst í huga, uttan at lítillsvirða alt annað, bátasmið, hetta serføroyska listahandverk, ið vit eiga at gera alt til at tryggja góða og farsæla

framfíð.

Eydnan fylgi hesi framsýning og teimum, í henni eiga lut, við tí góð-ynski, sum her omanfyri stendur!